

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy, Spraw
Socjalnych i Zdrowia**

Warszawa, dnia listopada 2009r.

**Pan
Andrzej Kobyłecki
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
im. Leona Szumana w Toruniu**

KPZ-4111-01-04/2009
K/09/005

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli - Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia skontrolowała Dom Pomocy Społecznej im. Leona Szumana w Toruniu w zakresie prawidłowości wykorzystania uwag i wniosków po przeprowadzonej przez NIK w 2005 r. kontroli prawidłowości świadczenia usług przez dps (Nr P/05/089).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prawidłowość realizacji wniosków pokontrolnych i uwag przez Dyrektora Domu Pomocy Społecznej im. Leona Szumana w Toruniu po przeprowadzonej przez NIK w 2005 r. kontroli prawidłowości świadczenia usług przez dps.

Formułując powyższą ocenę Najwyższa Izba Kontroli wzięła pod uwagę następujące okoliczności:

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz 1701 ze zm.

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 6 października 2005 r. Najwyższa Izba Kontroli, skierowała do Pana Dyrektora 5 wniosków pokontrolnych, z których wszystkie zostały zrealizowane:

1) Gmina Miasta Toruń, której jednostką budżetową jest DPS, uzyskała zezwolenie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego na prowadzenie domu pomocy społecznej stałego pobytu, przeznaczonego dla osób w podeszłym wieku (75 miejsc rzeczywistych) oraz osób przewlekle somatycznie chorych (45 miejsc rzeczywistych) na czas nieokreślony². NIK pozytywnie ocenia zakończenie programu naprawczego DPS, co umożliwiło spełnienie przez Dom standardu obowiązujących podstawowych usług świadczonych przez domy pomocy społecznej oraz uzyskanie ww. zezwolenia.

2) Zgodnie z założeniami programu naprawczego, w grudniu 2005 r., budynek główny oraz pawilon DPS zostały zaopatrzone w system alarmowo-przeciwpożarowy, a pokoje mieszkalne położone w budynku głównym – w system przyzywowo-alarmowy.

3) W budynku głównym DPS zostały zapewnione odpowiednie warunki do ewakuacji³, co potwierdził komendant Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu, który po przeprowadzonych czynnościach kontrolno-rozpoznawczych z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w dniu 15 maja 2008 r. wydał opinię o niestwierdzeniu naruszenia przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej⁴.

4) Zatrudnienie w DPS pracowników zespołów terapeutyczno-leczniczych spełniało parametry wymagane rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie DPS)⁵ i wynosiło 0,62 etatu na 1 mieszkańca w zespole dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 0,43 w zespole dla osób w podeszłym wieku. Mieszkańcy mieli zapewniony kontakt z psychologiem.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych na 100 mieszkańców wynosił natomiast 1,88 (2 ¼ etatu na 120 mieszkańców), co było niezgodne z § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie DPS, zgodnie z którym zatrudnianie powinno wynosić nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na 100 mieszkańców domu. W trakcie trwania kontroli

² Znak: WPS.VI.AMi.9013/19/2008.

³ Skrócenie dróg ewakuacji poprzez montaż drzwi o profilu przeciwpożarowym; instalacja urządzeń oddymiania klatek schodowych.

⁴ Termin ważności opinii obowiązuje do 31 grudnia 2010 r.

⁵ Dz. U Nr 217, poz. 1837.

dla jednej z zatrudnionych osób (w wymiarze $\frac{1}{4}$ etatu na stanowisku pracownika socjalnego oraz $\frac{3}{4}$ etatu na stanowisku opiekuna) dokonano korekty podziału czasu pracy z $\frac{1}{4}$ etatu do $\frac{1}{2}$.

5) Nie było konieczności podejmowania działań dostosowawczych odnośnie 32 pokoi mieszkalnych jednoosobowych dla osób w podeszłym wieku usytuowanych w budynku głównym o powierzchni $8,75 \text{ m}^2$, bowiem rozporządzenie w sprawie DPS, zezwoliło na nie większe niż 5% odstępstwo poniżej wymaganej powierzchni pokoi mieszkalnych na osobę⁶. W tzw. pawilonie przeznaczonym dla osób przewlekle somatycznie chorych dokonano przeniesienia mieszkańców i w trakcie przeprowadzania kontroli znajdujące się tam pokoje miały powierzchnię większą niż 6 m^2 na osobę⁷.

Ponadto, w trakcie kontroli ustalono, że w 2009 r., podobnie jak w latach poprzednich, wystąpiły zaległości we wpłatach mieszkańców zobowiązanych do wnoszenia opłat za pobyt w Domu na podstawie decyzji administracyjnych wydanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu⁸. Zaległości te wynikały z różnicy pomiędzy terminem wpływu świadczenia z ZUS i KRUS a terminem opłaty, wysokością kwoty wynikającej z decyzji MOPR (70% świadczenia) a kwotą potrącaną przez ZUS (65% świadczenia)⁹, z zaległości komorniczych ciążyących na mieszkańcach, oraz nieterminowego wydawania i przekazywania do DPS decyzji administracyjnych ustalających wysokość opłaty przez MOPR.

Według stanu na dzień 30 września 2009 r. 42 mieszkańców, przyjętych do Domu na podstawie skierowania wydanego po 1 stycznia 2004 r., było zadłużonych na kwotę 25.400,50 zł. Dyrektor DPS informował MOPR o łącznej wysokości powyższych zaległości w miesięcznych sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego. Nie przekazywał natomiast wysokości zadłużenia konkretnych osób. Skutkowało to niewnoszeniem przez Gminę Miasta Toruń zastępczo opłat za mieszkańców domu przez nią skierowanych¹⁰.

⁶ Zgodnie z § 6 pkt 1 ppkt 3 rozporządzenia za spełniający normy uznaje się pokój mieszkalny jednoosobowy o powierzchni $8,55 \text{ m}^2$ ($9 \text{ m}^2 * 95\%$), wieloosobowy o powierzchni $5,70 \text{ m}^2$ na osobę ($6 \text{ m}^2 * 95\%$).

⁷ 5 pokoi jednoosobowych o powierzchni od $8,95 \text{ m}^2$ do $11,83 \text{ m}^2$, 10 pokoi trzyosobowych o powierzchni od $19,95 \text{ m}^2$ do $24,32 \text{ m}^2$, (od $6,65 \text{ m}^2$ do $8,11 \text{ m}^2$ na osobę) oraz 2 pokoje czteroosobowe o powierzchni około 24 m^2 (około $6,1 \text{ m}^2$ na osobę).

⁸ Zgodnie z art. 61 ust. 2 lit. a mieszkaniac domu wnoszą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu.

⁹ Zgodnie z art. 140 ust. 4 pkt 3, w związku z art. 139 ust. 1 pkt 10, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) potrącenia z tytułu odpłatności za pobyt osób uprawnionych do świadczeń w domach pomocy społecznej nie mogą przekraczać 65% miesięcznego świadczenia.

¹⁰ Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o Pomocy społecznej¹⁰ w przypadku niewywiązywania się mieszkańców domu z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej (wnoszonych do wysokości 70% swojego dochodu) opłaty te zastępczo wnoszą gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

* * *

Przedstawiając Panu Dyrektorowi powyższe oceny, uwagi i opinie Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o bieżące informowanie MOPR w Toruniu o zobowiązaniach poszczególnych mieszkańców z tytułu opłat za pobyt.

Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.